

jednanie mestskej rady, lebo písali, že mestská rada zistila, že v tomto prípade bol bezpochybne spáchaný podvod; avšak v tomto smere mohli byť omluviteľne v omyle, lebo mestská rada skutočne sa usniesla na horeuvedenom návrhu. Preto nemýlil sa vrchný súd, keď oslobodil obžalovaných z dôvodu uvedeného v § 6, odst. 2 b) zák. č. 108/1933.

Avšak bezzákladná je aj zmätočná sťažnosť obžalovaných, založená na § 385. č. 1 a), c) — správne len na lit. c), a podaná z toho dôvodu, že obžalovaní mali byť oslobodení podľa § 44 zák. čl. XIV:1914 a následkom toho hlavná súkromná obžalobkyňa mala byť odsúdená na znášanie trestných trov obžalovaných. Trestnosť vylučujúci dôvod podľa § 44 zák. čl. XIV:1914 je tu len vtedy, keď článok verne reprodukuje verejné jednanie vrchnosti alebo verejný úradný spis. V tomto prípade však okrem referátu o jednaní mestskej rady autor vyjadril vlastne aj svoju osobnú mienku o pojednávanej veci — tvrdiac, že mestská rada zistila, že v tomto prípade bezpochybne sa stal podvod — hoci takéto zistenie ani nepatrí do oboru mestskej rady, lež trestného súdu, a mestská rada sa usniesla len o tom, že navrhuje podanie trestného oznámenia proti súkromnej obžalobkyni. Sdelenie nebolo tedy verné podľa smyslu a pravdivé v smysle § 44 zák. čl. XIV:1914, preto nemohol vrchný súd oslobodiť obžalovaných podľa citovaného šu. Bezzákladné zmätočné sťažnosti boli podľa § 36 por. nov. zamietnuté.

Čís. 5120.

Hanoblivé nadávky príslušníkom určitej národnosti v republike, prednesené len v rozčúlení a z netrpezlivosti nad ich neobratnosťou, nie sú hanobením národnej menšiny v smysle § 14, čís. 5 zák. na ochr. rep., ale možno ich posudzovať s hľadiska zákona o ochrane cti; treba tu pokračovať podľa § 17, odst. 2 zák. čís. 108/33 Sb. z. a n.

(Rozh. zo dňa 8. novembra 1934, Zm III 148/34.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti K. M., obžalovanému z prečinu podľa § 14, č. 5 zák. na ochr. rep., na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaného K. M. vyniesol tento r o z s u d o k: Vyhovujúc zmätočnej sťažnosti, založenej na dôvode zmätočnosti podľa č. 1 a) § 385 tr. p. zrušuje najvyšší súd rozsudky oboch súdov nižších stolíc a sprostuje podľa čís. 1 § 326 tr. p. obžalovaného obžaloby naň pre prečin podľa § 14, čís. 5 zák. čís. 50/1923 Sb. z. a n. podanej.

D ô v o d y :

Proti rozsudku vrchného súdu ohlásil obžalovaný zmätočnú sťažnosť podľa č. 1 a) § 385 tr. p., ktorú aj odôvodnil. Zmätočná sťažnosť je základná, pokiaľ sťažovateľ sa domáha úplného sprostenia z obžaloby.

Ku skutkovej podstate prečinu rušenia obecného mieru podľa § 14, č. 5 zák. na ochr. rep. sa po subjektívnej stránke predpokladá úmysel páchatel'ov smerujúci k hanobeniu a vedomie páchatel'a o surovosti, resp. štvavosti jeho výroku a spôsobilosti tohoto výroku, aby dal podnet k ohrozeniu obecného mieru v republike. Obžalovaný popiera úmysel hanobiaci a tvrdí, že inkriminovaným výrazom chcel dať na javo svoju netrpezlivosť a nešikovnosť ľudí, ktorí mu činili prekážku v jazde. Zo znenia inkriminovaných výrokov plynie, že tieto boli namierené proti P. a M. V., prípadne proti P. V. samotnému, a že podnet k závadným výrokom dalo to chovanie P. a M. V., že, keď im z voza spadlo vrece s jačmeňom, zastavili na silnici kone a nechali ich stáť cez cestu, pri tom sami sbierali jačmeň, ktorý sa vysypal z vreca, a týmto svojím počinaním zdržovali premávku na silnici, takže obžalovaný, ktorý prišiel autom, musel zostať stáť a čakať. Z týchto zistených okolností neľze dovodiť, že inkriminované výrazy: »Vy slovenské voly«, smerovali proti celému slovenskému národu, že by P. a M. V. boli tu predstaviteľmi slovenského národa, že obžalovaný tento širší význam zamýšľal, t. j. že chcel urážkami namieranými proti P. a M. V. zasiahnuť celý slovenský národ. Neľze preto v nadávkach smerujúcich proti P. a M. V. spatrovať hanobenie slovenského národa ani po objektívnej ani po subjektívnej stránke. Závadné výroky nevyčerpávajú tedy skutkovú podstatu prečinu rušenia obecného mieru podľa § 14, č. 5 zák. na ochr. rep. Preto vyhovel najvyšší súd zmätočnej sťažnosti obžalovaného, postupoval podľa odst. 1 § 33 por. nov. a obžalovaného sprostil v smysle čis. 1 § 326 tr. p. obžaloby naň pre prečin rušenia obecného mieru podľa § 14, čis. 5 zák. na ochr. rep. podanej.

Ponevác trestné oznámenie pre čin, ktorý verejnou žalobou bol stíhaný ako prečin rušenia obecného mieru podľa § 14, č. 5 zák. na ochr. rep., došlo k štátnemu zastupiteľstvu 5. apríla 1933 — trestný čin sa stal 13. marca 1933 — tedy v lehote v odst. 1 § 17 zák. čis. 108/1933 Sb. z. a n. uvedenej, totiž do dvoch mesiacov, rátając od tej doby, kedy sa urazení dozvedeli o čine a o osobe vinníkovej, a trestné pokračovanie zavedené na verejnú žalobu skončilo sprostujúcim rozsudkom, môže byť podľa odst. 2 § 17 zák. čis. 108/1933 Sb. z. a n. súkromná žaloba podaná pre ten istý čin i vtedy, keď lehota uvedená v odst. 1 § 17 cit. zák. už uplynula, avšak s obmedzením odst. 2 § 17 zák. čis. 108/1933 Sb. z. a n., to jest najpozdejšie do 15 dní od tej doby, kedy urazený bol súdom o sprostení zpravený, alebo do dvoch mesiacov od právnej moci sprostujúceho rozsudku, nebol-li o sprostení zpravený. Ponevác urazený P. V. učinil v smysle odst. 3 § 23 zák. čis. 108/1933 Sb. z. a n. už za trestného pokračovania u súdu prvej stolice, u ktorého sa viedlo pokračovanie, dňa 12. júla 1933 do zápisnice návrh na stíhanie obžalovaného pre urážku na prípad, že obžalovaný nebude potrestaný na návrh verejného žalobcu, bude treba spisy postúpiť príslušnému okresnému súdu k ďalšiemu pokračovaniu o súkromnej žalobe P. V. proti obžalovanému. Čo do urazeného M. V., ktorý dosiaľ žiadosť za trestné stíhanie obžalovaného nepodal, bude treba pokračovať podľa

odst. 2 § 17 zák. čís. 108/1933, to je M. V. zpraviť o sprostujúcom rozsudku.

Čís. 5121.

Zpronevěry lze se dopustiti jen na věci cizí.

Vklad tichého společníka není věci cizí ve smyslu § 183 tr. zák. (čl. 252 obch. zák.).

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1934, Zm I 993/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 4. června 1934, jímž byl uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti nelze upříti oprávnění s hlediska hmotněprávního zmatku čís. 9 a) § 281 tr. ř., jež uplatňuje námitkou, že právní názor rozsudku, že vklad Josefa P-a byl obžalovanému po rozumu § 183 tr. zák. svěřen, je mylný.

Rozsudek zjišťuje v rozhodovacích důvodech, že P. vstoupil podle smlouvy ze dne 15. dubna 1931 »jako tichý společník« do obchodů obžalovaného s kapitálem 20.000 Kč. Šlo-li tu, jak stížnost dovozuje, o tichou společnost podle čl. 250 a násl. obch. zák., stal se obžalovaný podle čl. 252 obch. zák. vlastníkem vkladu a nemohl se v důsledku toho dopustiti zpronevěření vkladu nebo jeho části; neboť zpronevěry lze se dopustiti jen na věci cizí (arg. 2. odst. § 183 tr. zák., zrušený § 3 zák. o maření exekuce). Rozsudek obsahuje ovšem i skutková zjištění, z nichž by lze dovozovati, že tu vpravdě nešlo o tichou společnost ve smyslu čl. 250 a násl. obch. zák., nýbrž že tu šlo, ač P. je ve smlouvě označen jako tichý společník obžalovaného, o utvoření jiného právního poměru mezi obžalovaným a P-em, a to poměru, který by nasvědčoval tomu, že zmíněný vklad P-a nestal se vlastnictvím obžalovaného, nýbrž byl mu po rozumu § 183 tr. zák. jen svěřen. To platí zejména o skutkových zjištěních rozsudkových, že obžalovaný byl »zplnomocněným zástupcem P-a« a »že měl obchody prováděti jménem P-a«. Nalézací soud měl za daného stavu věci bedlivě zkoumati a v rozhodovacích důvodech rozsudku náležitě zjistiti, zda vůle stran uzavírajících onu smlouvu směřovala k utvoření tiché společnosti podle čl. 250 a násl. obch. zák. a zda byla touto smlouvou skutečně tichá společnost ve smyslu obch. zák. utvořena či zda měl býti onou smlouvou utvořen a byl jí utvořen jiný právní poměr mezi obžalovaným a P-em. Poněvadž rozsudek neobsahuje v tomto směru podle toho, co shora uvedeno, potřebných jasných skutkových zjištění, není právní názor rozsudku, že vklad, o nějž tu jde, byl P-em obžalovanému ve smyslu § 183 tr. zák.